

буде рівень корупції, тим нижча буде конкурентоспроможність України на міжнародній арені, і навпаки. Адже більш конкурентоспроможна економіка забезпечує вищий рівень доходу для своїх громадян.

Список літератури:

1. Гревцев А. А. Оценка экономического развития стран на основе индекса глобальной конкурентоспособности. – 2009р. – С. 130.
2. Ковальов С.В. Корупційна загроза економічній безпеці України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Український юридичний портал.
3. The Global Competitiveness Index data platform [Електроннийресурс]. – Режимдоступу: <http://www.weforum.org/issues/global-competitiveness/index.html>
4. The Global Competitiveness Index 2014 [Електроннийресурс]. – Режимдоступу:http://www3.weforum.org/docs/GCR2013-14/GCR_Rankings_2013-14.pdf

Микола КОГУТ

*студент факультет банківського бізнесу
Тернопільський національний економічний університет*

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Малахова О.Л.

ОЦІНКА ДІЄВОСТІ АНТИІНФЛЯЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Сучасне соціально-економічне становище України навіть при позитивних зрушеннях характеризується збитковістю стратегічно важливих підприємств, істотною структурною деформацією вітчизняного виробництва, сировинною спрямованістю експорту, великою імпортною залежністю економіки від постачання енергоносіїв, значним зменшенням національного багатства, збільшенням боргової залежності держави, посиленням диференціації соціально-економічного розвитку регіонів, критично низькою народжуваністю та надмірно високою смертністю, зростанням демографічного навантаження на населення працездатного віку, низьким рівнем та якістю життя, високим рівнем бідності, тонізацією національної економіки, нагромадженням апатії та напруженості в суспільстві [2, с.7].

Інфляція є важливим об'єктом державного регулювання, оскільки може створювати для суспільства певну небезпеку. Як зазначається у державних програмних документах, високий інфляційний тиск і низька конкурентоспроможність економіки призводять до зниження інвестиційної привабливості країни.

11 вересня 2014 року рішенням Ради Національного банку України схвалено перехід до таргетування інфляції. Тобто пріоритетною метою грошово-кредитної політики буде забезпечення цінової стабільності, головним критерієм чого розглядається досягнення та підтримання в середньостроковій перспективі (3-5 років) низьких стабільних темпів інфляції, що вимірюються індексом споживчих цін на рівні 3-5% на рік. Ріст споживчих цін в 2014 році став 24,9%, що стало найвищим показником з 2000 року, коли ціни виросли на 25,8%. А нещодавно уряд підвищив до 26% інфляційний прогноз на 2015 рік, при тому, що в проекті Державного Бюджету на 2015 рік закладений прогноз на рівні 13,1%. Звідки ж беруться такі високі інфляційні очікування?!

У січні 2015 року на споживчому ринку зберігалися інфляційні тенденції, сформовані в минулому році. Зростання індексу споживчих цін (ІСЦ) за січень

становило 3,1% (3,0% за вирахуванням сезонного чинника), а в річному вимірі прискорилося до 28,5%. Крім девальвації гривні, на зростання цін вплинули:

- високі інфляційні та девальваційні очікування. Зокрема в січні зберігався значний розрив (5,4%) між курсом гривні до долара США на міжбанківському ринку та відповідним курсом за одномісячним NDF(Котирування безпоставочних форвардних контрактів на курс гривні до долара США);

- зміни до Податкового кодексу України: підвищення акцизів для виробників та імпортерів підакцизної продукції та запровадження акцизного податку (5% від продажів) з роздрібного продажу алкогольної та тютюнової продукції і пального.

У результаті останнього чинника ціни на алкогольну та тютюнову продукцію в січні підвищилися на 2,6% та на 5,8% відповідно. Зростання адміністративно регульованих цін за цей період становило 2,2% (32,6% у річному вимірі).

Натомість ціни на паливо за січень не змінилися (у річному вимірі зросли на 59,5%), оскільки вплив змін до податкового законодавства та девальвації гривні був нівельований через стрімке зниження цін на нафту на світовому ринку (на 22,2% за січень).

В умовах сезонного зниження запасів та подорожчання імпорту суттєво зросли ціни на плодоовочеву продукцію (на 17,1%). Це спричинило підвищення цін на сирі продукти харчування, яке за січень становило 5,1% (4,5% за вирахуванням сезонного чинника). У результаті зазначеного небазова інфляція за січень зросла на 3,7% (31,1% у річному вимірі) та забезпечила основний внесок у приріст ІСЦ (1,9 в.п. та 16,1 в.п.).

Зростання базового ІСЦ (БІСЦ) за січень становило 2,6% (26,1% у річному вимірі) та п'ятий місяць поспіль тривало високими темпами в межах 2,3 – 2,8%. Серед складових БІСЦ суттєво підвищилися ціни на продукти харчування з високим ступенем оброблення (на 4% за місяць та 32% у річному вимірі) унаслідок прямого впливу курсового чинника, а також зростання їх собівартості через подорожчання енергоносіїв та сирих продуктів. Стримував базову інфляцію сукупний попит, відхилення якого від потенційного рівня в IV кварталі 2014 року становило близько 9%.

ІЦВ (індекс цін виробників) у січні зріс на 2,3% (на 34,1% у річному вимірі). Ціни в постачанні електроенергії зросли на 3,7% (0,5 в. п. – внесок у зміну ІЦВ), зокрема внаслідок введення адвалорної ставки акцизного податку розміром 3,2% з електроенергії, яка постачається на оптовий ринок. У переробній галузі значними темпами зростали ціни у виробництві коксу та коксопродуктів (на 4,9% за січень та 76,8% у річному вимірі), що пов'язано з проблемами у виробництві та постачанні коксу в умовах зупинки та руйнування промислових підприємств на сході України [1, с. 5-6].

На початку березня видавництво Bloomberg склало індекс нещастя на 2015 рік для 51 країни світу. В основу рейтингу бралися показники безробіття і прогнозованого рівня інфляції. Україна, на жаль, зайняла в ньому 4 місце, поступившись лише Венесуелі, Аргентині і ПАР, при тому, що прогноз інфляції при складанні рейтингу дорівнював 17,5% [3].

Фінансова нестабільність в країні зумовили погіршення економічного і соціального життя. Частково в цьому можна винити невдалі дії уряду та відсутність довіри до банківської системи, антиінфляційна політика наразі потребує значних доопрацювань, оскільки не вдається добитися запланованих результатів. Значні коливання цін призводять до: зниження обсягу виробництва; переливання капіталу з виробничої сфери у торгівлю; розширення спекуляції; зменшення інвестицій;

підвищення цінових очікувань споживачів; зниження доходів домогосподарств; формування ажіотажного попиту на товари першої необхідності. Саме тому питання розробки інструментів антиінфляційної політики є найбільш актуальним для сучасних економічних систем.

Список літератури:

1. Департамент монетарної політики та економічного аналізу НБУ. Макроекономічний та монетарний огляд лютий 2015 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
2. Новікова О.Ф., Покотиленко Р.В. Економічна безпека: концептуальне визначення та механізм забезпечення: Монографія /НАН України. Ін-т економіки пром-сті. - Донецьк, 2006. - 408 с.
3. Bloomberg Business. The 15 Most Miserable Economies in the World. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.bloomberg.com>

Rostyslava KULCHYTSKA

Ontario Public Sector, Canada,

Ministry of Community and Social Services, Financial Analyst,

PhD in Economics, CPA (Chartered Professional Accountant)

A RISK MANAGEMENT APPROACH TO MONETARY POLICY

Introduction

Risk is an uncertainty about outcomes that can be either negative or positive. It cannot be never fully eliminated; it could be only managed prudently. Risk management is an important element in monetary policy. In recognition of the increased uncertainty, the Bank of Canada evaluates and assesses the most important risks, both positive and negative, and strives to balance them while making decisions about monetary policy.

Monetary Policy Formulation

The Bank of Canada's mandate is to conduct monetary policy to promote the economic and financial well-being of Canadians. The best way to deliver on its mandate is to keep inflation low, stable and predictable. In 1991, the Bank adopted an inflation target and, since 1995, this target has been 2 per cent inflation. And, in more than two decades inflation has been very close to the target.

This has not happened by itself. The Bank sets the policy interest rate with the goal of achieving 2 per cent inflation target. Central to this decision is its view of the most likely path for the Canadian and global economies. However, economic projections are subject to considerable uncertainty and the forecasts represent ranges of likely outcomes.

Assessing Risk through two lenses

The Bank of Canada looks at risks through two lenses:

- the possible impact on the outlook for real economic activity and inflation, and
- the possible impact on the stability of the financial system.

Targeting inflation is informed by the work of economic forecasters who crunch the data and use models to assess the most likely future path of inflation. As inflation target is symmetric, the Bank cares about both the upside and downside risks to inflation. Canada's inflation-targeting framework is flexible. Typically, the Bank seeks to return inflation to target over a horizon of six to eight quarters. However, the most appropriate horizon for returning inflation to target will vary depending on the nature and persistence of the shocks buffeting the economy. The Bank's projection for inflation and its assessment of the risks around that projection are published quarterly in *Monetary Policy Report*.